

آبونه شرائطی : هریر
ایچون سنه لکی (۲۷۵)
آلی آتلی (۱۰۰) غروشدور

لسخه سی ۵ غروشدور ،
سنه لکی ۵۲ لسخه د.

ادار خانه : آتق ده حریت
اوتلی قارشو سنده کی سوقا قده

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنورده درج ایدله بن
یازیلر اطاده اولماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محمد
محمد ماکف

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

آبوعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۵۱۳

۱۰ ذی الحججه ۱۳۴۰

پنجشنبه

۳ اگستوس ۱۳۳۸

جلد ۲۰

تورکیا و عالم اسلام

اسلامك اجتماعيات ساحه سنده كى تورديكى ايشلر اخوت اسلاميه نك تاسيس و مختلف اقليم و متنوع قطعه لرده ياشايان و مختلف عرقلره منسوب دوت يوز ميليونه قريب يوتون بر عالمى بويوك بر طاقه حائنه كتيرمى ايدى . تاسيس اينديكى حكومهته اوله بر وقوع و نفوذ و بر مش ايدى كه لو حكومت قانون شرعى تطبيق اينديكى مدنلرده نظر اسلام والساده محبوب ، محترم ايدى .

شيمه دى ايسه ايكي عصره يقين بر زماندن يلدن مدنيت و حكومات اسلاميه الحماط كللى ايجده بولنور . حكماي اسلاميه نيزدن بر ذاتك ديديكى كچي ، اسلامك قدرتي تذبذب ايجون بورلمق نيزن اوغراشان هر ضكار بر ، اصلا فن و نامى شر بيله هر وسطه سراجته مسلمة نلري شو باطل فكره افتاعه جاي شيبورلر : « مسلمة لى اق ام اسلاميه نك يالكنز حال حاضرده كى الحماطنه سبب اولمده قليب بلكه مسلمة لى عقيدلر ده ثابت اولدق . و عقيدتي كنديلرينه دائما تقين و تقيح ايلين دين اوللري صاغ بولدقجه ، بو دين آللري ايدى بر محكميت و سفالت ايجنلر برانه جقدره . ديورلر .

« وريدون ليمفوا نور الله » آيت جليله بيله بوده وانك عكسنى اثبات بك قولايار . لكن معاندينه قارشى نه قدر دليل سردايدك عندلر بدن طرفي كير لكر ندر فداكار لى ايمه ، يه نيترى اولمدينى جهته بو كيبلر له بجه كير شمك بيت ليله اشتغال ايمك ديمك اوله جفتدن كنديلرى كنديه يبه ترك ايدر ، بئريمت واسطه سيله اخلاقي ، اجتماعى حقايقى اوكرمك ايجن جهلك اولمسه ، حرف و صنايعك نره اولور ايسه اولسون آلمسه و حاكيتمك بيله تركيله حاكيتم امت اشكالنك حسن محافظه سنه جاي شيرق الحماطه نهايت و برمكى و شريعتك وضع يتيكي مبدأ بونلر اولوب ظاهسى ده سعادت امتى تايمينه سبب الان علمك طال اولان اقسامى كه پيغمبره منزل اولدينى تواترأ منقول بولونان نظم جليلك احكام و اخلاصه متعلق اقسايدنر ، بونى و احتياجات ماديه بشريدي نظمينه كافي و كافل اولان صنايع و فن تسملرني متخصصلرى واسطه سيله تعليم و تسميم ايمك ، مصائب جهلك امتى قورتارمق ، امر بالمعروف نهي عن المنكرده هيچ بر لائمك لومندن خرف ايمه يرك دوام ايدوب الحماطه نهايت و برمكدن عبارندر .

مباديسيله مقاصدى بونلردن عبارت اولان حاكيتم شرعيه به مسلمة لى منقاد اولدقجه متعرضلرى بولمسه ده معروض هلاك اولمارلر .

قىر شهر ميهوتى : مفيد

توركيانك و توركلرك اسلام دنيا سنده كى نفوذ ، حرمت ، اعتبار لرى يك زياده در . هر اسلام ديارى ، هر اسلام فردى نيزدندو . كا مسلمة لى نيك قيمتى بويوكدر . بو كيفيت او قدر طوغرى و حقيقي بويوكدر كه ايمسه بونى اشكار ايدمى . توركي خقنك دوت يوز ميليون مسلمان قنبد اشغال ايديكى موقع اجترانك سبب ده معلومدر .

بدايت تشككدن بو ذيقه به قدر توركلر : آورده يادم بولونمق اعتباريله ، دول مسيحه و اهل صليب بيله دائمي و صقى بر تانس نقطه نده بولمشلر ؛ صليبو نك ملك اسلاميه به قارشى الحماطه ايدنلرني خصم تشكاره وسعت . توركي مسلمانلرى مقبله به بولمق سلا بيله جان بيله هر دلو ندا لى كير ستر مشلر ؛ مسلمة لى بده يبه بديت باب اولمشدر . مهم غيرت . فداكارلر نلردن طولانى . كير روز نديكى با عموم مسلمانلر ، توركي مسلمانلرني اسلاميتك ايش بويوك وريد ، ايشلر و مجاهد اولادى تاقى ايتش ؛ آللرى قننى اسلاميه نك حقيقي جنك اوللرى ، بيلماز ، قورقور بهادر . هر زمانلرى بيلمشلر . حقه بوزلرجه سنده در . و توركي مسلمانلرني سنده س اهل صليب به جهته قارشو نك صين و تين قهارلر تشكك ايتش و دائما اسلاميك بولمداكار . مجيب اولادى وظيفه نظفه سنى ايفا ايدمى كلكه اسلام تاربخنده بويوك بر نام ، پارلاق و شمشع صحيفلر اشغاله بونى اولمشلردر .

توركي مسلمانلرنيك بو قدر بويوك خدمت و فداكارلرني مكافاة خلافت جليله اسلاميه نك صاحبي ايجق توركي مسلمانلرني اوله جفتده بونلر افوا ام اسلاميه اف و ايتمشلردر . بناء عليه عالم اسلامه بزي سومب جيك ، تقدير ايمه جيك بر فرد تصور ايداز .

مسلمانلرنيك يالكنز بر خطالرى وارد كه يك بويوكدر . بوزلرجه سنده برو مسلمانلر آره نده وحدتكم لزه مندن بحث ايدنلرنيك حالده بو تحادك اسبابنى فملا تدارك و احضار ايمكه جاي شيلد مشلر . اساساً مسلمانلر آرمسنده وحدت فكريه وارد . بونى فراز كرم و فخر كاشات اقدمز ، افراد و ام اسلاميه آراسنده بيك او جيون سور سنده برو تا مين بويور مشلردر . هر مسلمان كيدى قارده شى سويور ، حقى آنى بعضاً نسنده ترجيح ايديدر .

اصل يالجه حق نى مسلمانلرني ماده و اقتصاداً بر لشدير مكدنر . حال به كه مع التأسف بو جهت ، ممالك اسلاميه ده واسع وده املى بر تشكيلات ماديه و اقتصاديه وجوده كيرمك جهتي شيميدى به قدر دوشه بولميش ، ادينه بيلر كه بو مهم ايش تماميله هال ايدمشلر . عالم اسلامك حال حاضرده كى « بو جوديت و وضعيتلرى ، اهل صليب

اور درجه دوشونديروب انديشناك ايتمز . چونكه مسلمانان ، بر كره علوم ، فنون ايله جهاز اولمقلىرى نى ، بلاد واقوام اسلاميه بيننده موجودتى الزم اولان روابط مادي و اقتصاديه دن ، علمى و دينى تشكيلاتلارده محرومدرلر . بوزمانده علمى و فنى بر صورتده كركى نى جهاز اولمايان بر فردك ، يا خود بر ملك نه كنديشنه ووده جوارنده ياشايان قومتلرینه فاندسى طوقوم ايله حنى بدسى در . صورته انوار علم و تقصيت عصر ايله جهاز ومنور اولمايان مسلمان نته لرېنك عددى نوقدر اچوق اولورسه اولسون ، رقيبينه قارشو هيچ بر قدرت تشكيل ايتيه جكلى ده محققدر . انجق بوتقصاى اكمال ، بوساننى املا ايتدكلى نون مسلمانلر ايجون دوره نون وفلاح باسلاميه جق و انديرى دشملىر ن قارشو و فايه و محافظيه قدر ياب اوله جقدردر ، بونواقصى تامين ايدر يكانه واسنده معارفك نون ديار اسلاميه ده سرعله نك واسع بر صورتده نشر و تعميرى كيفيتدن عاريدر . جهلى اولورلر ن اوب علم و معرفتله جهاز و دكلى ديتندن اعتبا اهر مسلمان كندى وظيفه دينى سنى بيله جك و دين و دينيه قارشو نجا ز ايتك ايسه يتره حدى بيلديرده جدر . يشنه بونديچون هر شيدن اول ملك اسلاميه نك هر طرفده معارفك نشر و ترويج بونون مسلمانلر ك ال برانديله چاپشلملى ك معجم و ظيمه ايدر . مسلمانلر لايقيه بر اشديره جديدر بر واسطه (وعظ و ارشاد) مشه سى در كه ، بوبرنجى درجه مهم اولان نى شيمى يه ندر كاملا مهال ايدلر . وعظ و تبليغ عامللر نك اصل اسلام بيننده بزيك بر اهميت و اهمى و زردر . بوصوله بايات اسلاميه نك بديت تاسيسندن و رعایت ايش و مسلمانلر بوسايه بر يوزندكى اقوام و امم بيننده انتشاره باشلامش بوزلرجه بيلونلق معظمتله لر وجود بوئيش ، كوندن كونه اسلامت فوت و سمانى از شمدن .

و كون نشر و تبليغك كبرى واسطه سى ايسه معبوعاتدر . بونى تصديق نتمين هيچ كيمسه بوقدر . مسلمانلر ك بر بريك حلالندن خبردار اولملى لازمدر . ايرانده ، افغانستانده ، تور ياده و سار بلاد مسقله و معوله اسلاميه ده نحدث و جريان ايدن احوال و اوضاعه بونون مسلمانلر ك واقف اولملى ارنيق الكه برم بر ضرورت حاله ككشدر . مهم مسائلك - دهادرين دوشونه بيامك ايجون - كتاب و رساله شكنده طبي و ائد و محسنات عظيمه نى موجبدر . او ويايلر بوكا (پروپاندا) ديمشدر . بز ايسه (ارشاد و تنوير) نسميه ايد بيليرز . اساسا بر لرندن خبرى اولمايان اقوام و عناصر اسلاميه نك بر لشملرى ايجون بو واسطه يه نوقدر شدتلى محتاج اولدقلى ادنى ملاحظه ايله آكلابيلير ،

بوكون ، يا كيلما بوزسه ق ، انقره دن كرك ايران و كركسه افغانستان ايله مخابره ايتك ايجون الزم اولان وسايط ارزو و ننان درجه ده مبدول دكدر . افغان شويله دورسون ، ايران ايله بيله ازمزده هنوز تلفراف خطى تاسيس ايديله ممشدر . اوج آنده كله بيلن فترته لرك فاندسى ايسه نوقدر اوله بيله جكى بيلير . او حالده مخابره و مراسله و ساؤنك مهم حال يك منتظم بر حاله افراغى ، سهوات و سرعت جهتلر نك نى تامينه آلمسى الزمدر . بوساوتله فكر لر ملى ، فتر لر ملى و رسالدىله قومشولرمزه سرعتله اكلاتير و انلرى لندى حالزندن خبردار ايد بيليرز .

اينزكه ايرانده و افغانستانده وسايط يرلرده كى قارده شلمزده طبقى بوله و سونورلر ، عبنى صورتده چاپشلمق ارزوسند بونورلر . طبي در كه فكر ملى ، اقوام اسلاميه يه داها واضح ، ده اطرافلى آكلات بيلمك ايجون السنة اسلاميه ايله برفاچ غزوه نك انتشار ايتسى ايجاب ايدر . فارسى و عربى لسانيه انتشار ايدجك اولان بوجريده نرك اسلام انلرى ارمسد . تعارفه نوقدر بوبوك خدمتير ايدجكى مهم مزدر . بر تور و ارشاد واسطه شنن صورته ، اقتصادى و مادي بر صورتده چاپشلمق ضرور ايدر . وسايت اقتصاديه ، منابع تجار يه ده نرى بر بوز . يك فون باغاره باغلايه بيلير .

بونون بوزله مثلا ايران و افغانستان اراسنده بر بجزرت ، بر آليش و بريس همان بوق بى در . ايجون ؟ چونكه يانز ، وسايط نقليه مز بوقدر . دوه يغيله بجزرت ايتمك ، مال الوب و ندر مه نك اصولى بونون هيچ منصدى تامين ايتمز . او حالده نه ييلى نى ؟ البته بونك بر چاره سى بونور . اويرر كه بومسئله لر دو و بوله يه باشلانور .

طرح اوله بور كيا ايله ايران آرمسند بر منقله و بجزرت بولى آچمه چاپشلملى نى . بوكا موفق اولورسه هم صاعلام بر رابسه ماديه حصوله كبر ، همه سيروسهر ايجون سهولت لارمه الده ايدلمش اولور . بونك ايجون ارضروم و بايرتد حدود مزه قدر طر بونون اعتبارا بر اوتوموبيل نقليات شردتى تشكيله غيرت ، ايتلى نى . بو شركتى تور كيا - ايران بجزرتيه داراسندن تشكيل ايتك يك درج رايش دكدر . بونى هپز بيليرر كه ايراندىن تور كيايه ، تور كيان ايرنه تراست اوله رى سنه ده بيلونلرجه قيمته اشيا و اتمه كلوب نيدر . بوماللا اولجه روسيه طريقيه سوق اولوردى .

ارزو ايتديكمز بايزيد - ايران اوتوموبيل نقليات شركتى تاسس ايدسه ، ايران - تور كيا بجزرت و اقتصاديانى ايجون يك مكمل و سلامى بجزرت اچيلمش اوله جقدر . تور كيا و ايرانلاردن تشكيل ايدجك اولان بر شركت همان يور اوتوموبيل ايشلمك صورتيله بواحتياجك

زودتاً چاب شده و هر یکی اسلام عصری اقتصاد و تجارت رابطه لریه ده بر لشدیرمش اوله جقدر .

بوکئی تشبث اقتصادی و تجاریه دن افغانی قارده شلرمزده استفاده ایدیه بیله جکلردر . مثلاً (مهرات) ابله بایزید آره سنده بوکا نمائل بر اوتوموبیل هلیات شرکئی تشکیل بک چین بر ایش صابیلماز . کیت کیده بو نقیبات شرکتری بر ششمندونر شرکئی حافی ایلروده اکتساب ایدیه بیلرلر . بر جوق مسلمان سرمایه دارانی بارملری بوکئی مهم ویکاه عامل اتحاد و ارتباط اولان بر ایشه قویمقله هم کندیلری ایچون قائده لی بر ایش کورمش اوله جقدر . هم ده بین الاسلام روابطک حصولی تأمین ایتش بولونه جکلردر .

فکر مزجه ، یوزلرجه سنه اول اسلام حکومت و ملتلی شایان تأسف بر طاقم اختلاف لره دشمنلرمزی ممنون و مستفید ایلیه جکلری یرده بوکئی تشکیلاته و تأسیساته ، مادی و اقتصادی بر صورنده روابط تأمین حصر همت ایتش اولدیلر ، بوکون مسلمانلر بودر که لره اینیه جکلر ، بوکونکی فلاکت لره دوچار اولیه جکلردی .

بوکئی اقتصادی و تجاری تشبثاتی قوم دن نعا جیقار مق پک قولایدیر . یزکه ایلک آدم آتیله بیلسه ن . امیزکه مسلمانلر آره سنده کی بر جوق اوفاق تفک اختلافات ، بو اقدامات اقتصادی نتیجه سنده کندیلر کندن حل ایدیه جک و ملل اسلامیه آره سنده هم مادی و اقتصادی ، هم معنوی و اجتماعی رابطه لریک زیاده قوت بوله جقدر .

استانبولک یکی قادینی

استانبولده اجنبی اشغالی آلتنده بر رسم قادینلرک [۱] اعلان حریت ایدرک فرنگلشمکده اولدینی بلایسه بکن هفته موضوع بحث ایش و بو تردی جریا بیلرینک اوکه بکمک مقصدله بعض حبتلی و ایمانی ذوانک بو تون قوتلریله ارشاد و مجادله به باشلادق برنی سولشدرک . بو محترم ذواتک تهلکایی کورمدرک ، ضرب مدنیته ، ضرب اجتماعی بملکته صوق ایستین هوقی مشکوک ، مذهبی بایر سز بر طاقم محرر لرک مؤاخذه لرینه رغماً ، ارشاد و مجادله لریده دوام ایتلری جدا شایان تقدیردر .

یحیی کال بک صولمه لری بک برنده ، ملتی اقراض اوچوروملرینه طوع و سورا و کله ین بو (ترقی) نی ، بو کی بیتی ، ملی روحنی قائب ایتش بک محدود بر صنفدن ماعدا اکثریت عظیمه تک تقبیح ایندیکنی

[۱] بکن هفته کی مقاله تک بر جوق برنده (بر قسم) کله می بولوندی حالده بالکن بر نقطه سنده سهواً دو شمش اولدینی جهته سوء تفسیره محل قالمق اوزره کیتیک آریجه توضیح لروم کورولمشدر .

سویلیور که بو انتباء بک رباه موجب ممنوعیتدر . ان شاء الله ، بکلر ده استانبول خلقه خطاباً نشر ایتدیکی بیاننامه ده ، مکام اخلاقی امام ایچون کوندرلش بر دینک محافظه اساسی کندینه عمده اتحاد ایدن و بو حیثیتله استانبولده کی سقوط اخلاقدن صولک درجه متأثر بولوندیقی ، سوبله ین و « قادین ایلسون ، ارکک اولسون ملنک مقدساتی ه بچه ضایان ، ناموسنی لنگله ین ، نفس و هواسنه ایلر بر طاقم ار ذلک یاقینده بو حرکتلری بک حسابی و بر مکدر ، تور تولامابه جقلرینی ، اخطار ایدن بو یوزلمت مجلسی حکومتک عون حقله تشکیل و تجویزینه موفق اولدیی قوای اسلامیه استانبول کبردیکی زمان اولی روحنی غائب ایتش محدود صنفک ده جزای سزنی و بر مکله ملنک معنویات و اجتماعیات بومدهش آفتدن تخلیصه موفق اولور . همان جناب حق او کونلری یاقلاشدیرسون .

یحیی کال بک یکی قادینله دار مصاحبه لرندن آتیده کی فقره لری عیناً نقل ایدیور :

استانبول خانقادی ، دها الی سنه اوله قانار ، شرق طانک الک اوست طبقه سنده بولونیور لردی ، سوریه ، مصر ، تونس ، قنقاس ، ایران ، حتی هندستان شهرلری بک مسلمان قاینلری ، اورنک دییه ، استانبول قادینی کور و بولردی . تورک قادینی آلا فرانسه لاشغه باشلادی کوندن صوکره « یوکسک موقعی یاواش یاواش غائب ایتدی ، اوله کورولیور که بوسبوتونده غائب ایدیه جک ، بر زمان صوکره شرق طانده ، روم ، ارمنی ، بلغار ، صرب ، خروات قادینلریه بر صنفده ، بلکه ده اولردن ده دون بر درجه ده کورونه جک .

(پیلر لوتی) تک یکی استانبول قادینلرینه دار مشهور روماننده خانلرمزک اکلایه جینی حزین بر معنا واردی . فقط او رومانک « حزین معناسنی ده کل ، حتی عنواتی بیله بک اکلایه مادیق ؛ (پیلر لوتی) تک « ده زانسانته قیزلر » تسمیه سنی بز « ناشاد قیزلر » کی تمایله یاکنش بر ترجمه بوزدق . پیلر لوتی « ده زانسانته قیزلر » دیرکن ، آلا فرانسه لاشغره لاشغریک الام حرمنک سحر و افسوننی قائب ایدن تورک قیزلردن بحث ایدیور دی . اگر دنیانک درت کوشه سنده هر کسک معناسنی اکلادیی بومشهور تسمیه یی دوغور بر طرزده ترجمه ایدیه رسک « سحر و افسوننی قائب ایدن قیزلر » دیمک لازم کلیر . اینسته (پیلر لوتی) یکی تورک قادینه ویردیکی بو صفتله تورک طانده بویوک بر حادثه یی کشف ایتدی . او ، بو حادثه یی کشف ایتدیکی زمان ، بز اوریا مدینتک حسرتیله یانیوردق . برم بودالغینلق دوره مزده استانبول قادینلری بک سحر و افسوننی زائل اولغنه یوز طرشیدی .

عبدالحمید دوغور لریز دور لریده استانبولک تورک قادینی چرق تکمال ایتشدی . بن ظن ایدیورم که و تکامل طبعی بولنده دوام ایتسه ییدی بوکون